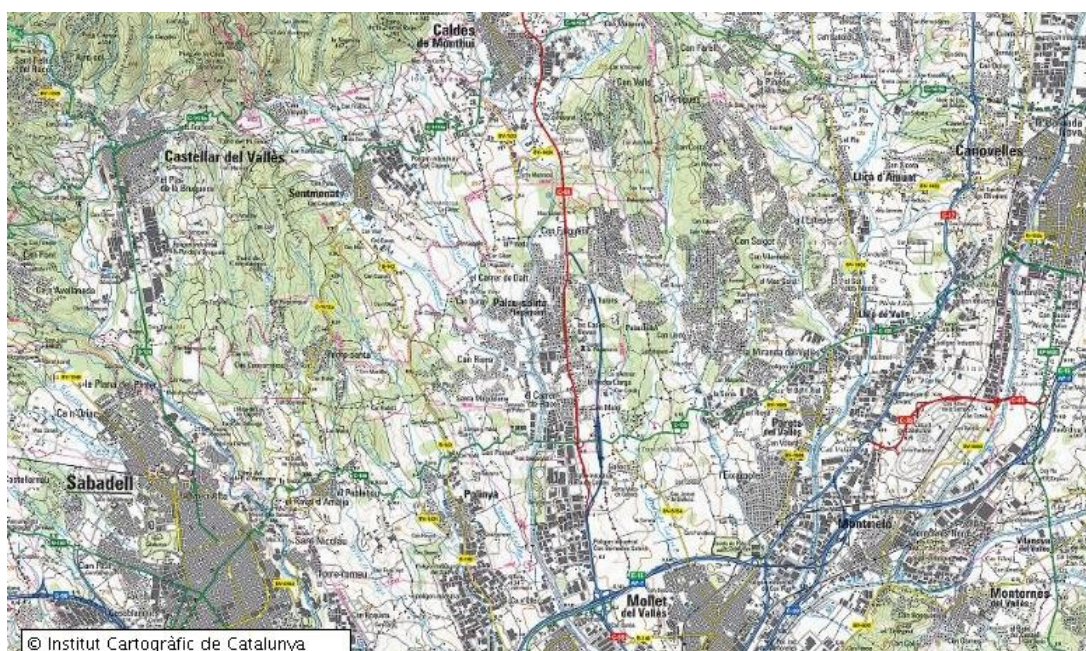

Desenvolupament del pla *Mou-te en bici*

Palau-Solità i Plegamans (Vallès Occidental)

Realització d'actuacions per a fomentar la utilització de la bicicleta entre els nens i joves com a mitjà de transport quotidià per accedir als centres escolars.

- **Municipi:** Palau-Solità i Plegamans (13.300 habitants; 14,9 km²)
- **Any de realització:** 2008-2009
- **Cost:** 12.000 € (provisional)
- **Finançament de l'actuació:** Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans, Diputació de Barcelona

► Situació inicial

Palau-Solità i Plegamans és un municipi amb una superfície de 15 km² i un entorn urbà molt disseminat sobre el territori, motiu pel qual una bona part dels ciutadans viuen en zones residencials allunyades dels equipaments municipals. Això fa que nombrosos desplaçaments interns es realitzin en vehicle privat a motor.

Per aquest motiu, des de l'Àrea d'Educació per la Mobilitat Segura de l'Ajuntament es va optar l'any 2008 per a impulsar mesures i bones pràctiques dirigides a difondre i consolidar uns hàbits de mobilitat més sostenibles i segurs. En concret, l'ús de la bicicleta en els desplaçaments diaris per l'interior del municipi.

Neix així el Pla *Mou-te en bici*, amb l'objectiu estratègic de fomentar la bicicleta com a mitjà de transport per accedir als centres escolars, i d'incidir especialment en tres col·lectius: els nens i joves, els pares/familiars i acompanyants, i els mestres. L'impuls del projecte ha comptat amb el suport de tot l'equip de govern municipal i la implicació directa de les àrees de Medi Ambient i Via Pública de l'Ajuntament, així com dels diversos centres escolars del municipi.

En el context d'aquesta estratègia per a millorar la seguretat de la mobilitat dels nens i nenes del municipi, l'Ajuntament ha mantingut diversos contactes amb la Diputació de Barcelona per a realitzar un estudi sobre camins escolars, el qual es portarà a terme, segons el conveni subscrit, el proper mes de gener de 2010.

► Descripció de l'actuació

Prèviament a la posada en marxa de l'actuació de foment de la bicicleta a les escoles, l'Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans va incorporar diverses bicicletes al parc mòbil de la policia local per tal de difondre els valors d'aquest vehicle sostenible mitjançant l'exemple. En aquest sentit, el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament van signar amb la Diputació de Barcelona un conveni de cessió de dues bicicletes que reuneixen les condicions tècniques i de seguretat recomanades.

Al mateix temps, i per a facilitar la feina als policies locals, es van adquirir uniformes especials adaptats a la bicicleta que els permeten desplaçar-se i realitzar les seves tasques habituals sense cap inconvenient. També es van adquirir 20 cascs de protecció per als nens i nenes a fi de deixar-los en préstec els dies de les sortides i fer-los prendre consciència de la importància de circular de forma segura.

Una vegada la policia local va disposar de tot el material necessari per a desenvolupar l'actuació, es van iniciar els contactes amb les altres àrees municipals per a implicar-los al Pla i treballar de forma conjunta en el desenvolupament d'un nou model de mobilitat.

Estudis tècnics

El treball entre les diferents àrees de l'Ajuntament es va centrar en dues accions concretes: la creació del carril bici urbà i les connexions entre les rutes de bicicleta de muntanya. Des de l'àrea de Medi Ambient es va contractar l'empresa AIM, SL perquè portés a terme un estudi previ de camp per a definir les possibles rutes i circuits.

Durant aquest procés, i donat que hi ha molts indicadors a tenir en compte, així com les necessitats i característiques urbanístiques del municipi, s'han hagut de fer diverses modificacions, tot i que l'estudi es lliurarà l'estudi en el transcurs del 2009.

Amb l'Àrea de Via Pública s'ha actuat també en matèria de senyalització a fi d'actualitzar-la i adaptar-la a la circulació de bicicletes. Hi ha col·laborat l'empresa Comunicar, que ha elaborat el projecte de reordenació circulatoria i actualització de les senyals de trànsit.

La Unitat de Mobilitat Segura de l'Ajuntament ha estat present en la presa de decisions i en potser la coordinació d'ambdós estudis per evitar que hi hagi discordances o incompatibilitats.

Itineraris segurs

Paral·lelament s'ha portat a terme el procés de difusió del Pla i de les actuacions previstes -en especial, del projecte d'educació viària- entre els agents i sectors socials implicats.

El projecte, els recursos disponibles i les actuacions previstes es va presentar el desembre de 2008 a tots els directors i caps d'estudis dels centres escolars. Durant les visites i sessions formatives, es va introduir progressivament la bicicleta en la rutina diària d'anar a l'escola. Aquestes sessions es van portar a terme els mesos de febrer i març, en les que hi van participar uns 2.900 escolars de les escoles bressol, primària i secundària, de les escoles públiques i concertades. Els monitors d'educació viària s'hi van desplaçar diàriament en bicicleta per a donar exemple.

Per a cada centre escolar s'ha definit un recorregut segur, els quals estan connectats per a facilitar el desplaçament entre els centres i també amb altres equipaments del municipi: ajuntament, biblioteca, centre d'atenció primària, etc. Cada itinerari té diverses parades -anomenats Punts de Control- on, durant les sortides, es donen indicacions i explicacions als nens i nenes sobre la forma segura de circular i sobre senyalització.

Projecte de futur: el parc infantil de trànsit

L'Àrea d'Educació per la Mobilitat Segura de la Policia Local està impulsant la construcció d'un parc infantil de trànsit al municipi. Aquest equipament s'ha considerat la culminació de l'estratègia formativa dels escolars del municipi pel que fa a la mobilitat segura. L'objectiu funcional és que el parc s'esdevingui un referent a la comarca, i que pugui ser utilitzat pels municipis de l'àrea d'influència que ho desitgin. De la mateixa manera, l'objectiu estratègic és generar un espai de debat, recerca i reflexió sobre els temes de mobilitat segura.

▶ Resultats

Durant el curs 2008-09, uns 260 alumnes de cinquè i sisè de primària han realitzat 15 sortides, amb una durada total d'unes 30 hores aproximadament. La implicació dels pares i escoles ha superat totes les expectatives, donat que la majoria dels nens han portat les seves bicicletes i cascs, i les escoles han habilitat espais per a les entrades i sortides i per a l'estacionament de les bicicletes.

Paral·lelament, s'ha començat a elaborar el projecte de l'any escolar 2009/2010, i ja s'han confirmat col·laboracions amb diferents organismes i institucions, com el RACC, l'Institut Guttman, l'Institut de Seguridad Vial Honda, l'entitat Stop Accidents, l'empresa Jané, etc. També s'ha establert el calendari per la visita a les escoles i s'estan perfilant les primeres sessions.

▶▶ **Conceptes clau:**

Bicicleta, itineraris segurs, seguretat viària, educació viària

La valoració de Palau-Solità i Plegamans

- *Està vinculada aquesta actuació en les polítiques de mobilitat del municipi?*

El Pla *Mou-te en bici* s'emmarca en l'estratègia municipal de foment de la mobilitat sostenible. Tanmateix, el procés de creixement urbà del municipi encara es troba en fase de decisió amb la futura aprovació del Pla Territorial que incorpora a Palau-solità i Plegamans com a part de la segona corona metropolitana.

Segons sigui el resultat final del Pla, el model de desenvolupament serà un o un altre, fet que condicionarà les futures polítiques de mobilitat segura del municipi. Per aquest motiu resulta especialment important en aquest moment difondre entre els ciutadans una *cultura* de la mobilitat segura que pugui integrar-se d'una manera *natural* en futurs processos de creixement urbà.

- *Quina valoració fan de la implicació dels centres escolars en el projecte?*

La implicació del centres escolars i el seu grau de satisfacció en aquest projecte ha estat màxima. Des de les escoles s'han facilitat i fomentat les sortides en bicicleta, ja que s'hi han implicat les direccions i els claustres de professors, els quals han participat de forma activa en les sortides. El seu grau de satisfacció ha estat tan alt que ja s'han confirmat noves sortides i de més durada per al proper curs escolar.

Dades de contacte

Rafael Reina i Ramos

93 864 96 96

eduviaria@palauplegamans.cat
